

Tidskriften

BÅGSKYTTE

Årgång: 52 Nr 2 1999

Yngre Junior Trofén
slut-98, start-99

Bågskyttekörkort
i Friskyttarna

Månadens reportage
Sigrid Johansson

Domarhörnan
Regler och
kommentarer

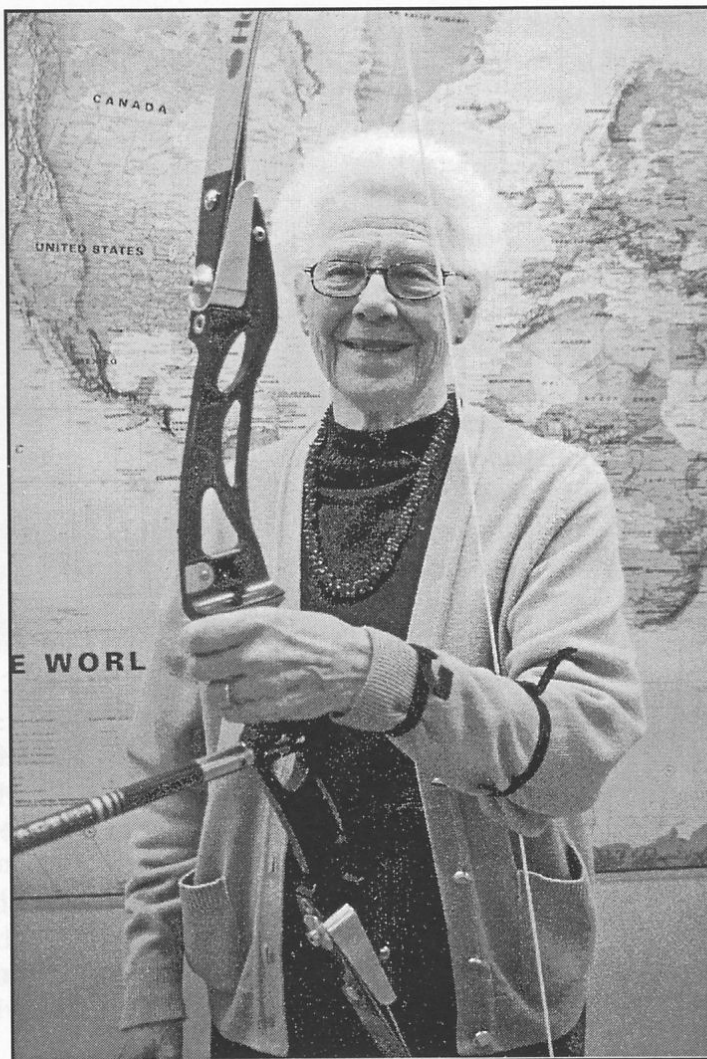
I backspegeln

Officiellt organ för
BÅGSKYTTEFÖRBUNDET

Sigrid Johansson

Bågskyttets Grand Old lady

Sigrid Johansson

av Leif Janson

En elegant och stolt dam, hon är åttiotre år, hon jobbar heltid på Björn Bengtson AB, tävlar i bågskytte, är ordförande i Östra Svealands Bågskytteförbund, hon har varit internationell domare till 1997 och tycker att det är larvigt att sitta och "dösnacka" med pensionärer.

Sigrid Johansson är sig lik, samma klara inställning till omgivningen. Den här korta artikel ska handla om bågskytten Sigrid Johansson, som egentligen skulle skriva sina memoarer och lära oss hur en mästarinna tänker och verkar i allmänhet genom ett framgångsrikt och innehållsrikt liv.

forts. på nästa sida...

AMERIKANSKAN SIGRID

Det började 1915 mitt ute i vetefälten i North Dakota, USA, där norska invandrare födde en flicka som fick namnet Sigrid. Hon har flera gånger berättat för mig om vilken fantastisk fascination hon kände inom sig när hon såg det oändliga havet av vete som vajade för inlandsvindarna. Kanske var det denna storslagenhet som gav Sigrid hennes mentala styrka. För visst påverkas vi av miljön!

Under collagestudierna fick Sigrid prova på en hel del idrotter bland andra bågskytte under en hel termin. - Men vi hade ingen rejäl instruktör, berättar Sigrid, som menar att det ändå var bra att lära en del av grunderna.

FRÅN CHICAGO TILL STOCKHOLM

Slutet av 30-talet arbetade Sigrid på laboratoriet i North Western Dental University, Chicago. Där träffade hon Tandläkarstudenten Gunnar Johansson 1938. Gunnar och Sigrid flyttade till Sverige 1943, mitt under kriget. De fick en dotter, Anita som nu bor i USA, och en son, Leif, som också skjuter båge, i Lindome BK.

År 1947 började Sigrid och Gunnar att skjuta båge i Stockholms Bågskjutningsklubb. Där fanns då många kända bågskyttar, namn som många av oss känner igen. Janina Kurkowska, hon är i historieboken världens genom tiderna främsta bågskytt, sju VM-guld vann hon under en sjutton-års-period! Första vinsten var 1931 (den första officiella VM-tävlingen) sedan 1932, -33, -34, -36, -39 och -47, hon tävlade för Polen.

Under kriget hade Janina suttit i koncentrationsläger och fått slita hårt där. Oscar Kessels, en av förgrundsfigurena för belgiskt bågskytte och senare för det internationella bågskytet och FITA, hjälpte Janina att komma till Sverige och här stannade hon till sin död. Sigrid och Janina var vänner ända till Janinas sista dagar på sjukhus i Stockholm.

Naturligtvis hade Sigrid mycket att lära av Janina. Men på bågskyttebanan bakom Stockholms Stadion fanns också världens främste manlige bågskytt, Hans Deutgen, som vann VM fyra gånger (1947-50). Här kan man snacka om miljö och påverkan från densamma. - Bara genom att titta på dem så lärde jag hur man skulle ta ut en skjutställning, spänna bågen och så vidare, förklarar Sigrid. Vi hade också Klas Lundin, som fått ge namnet på Bågskytteförbundets högsta utmärkelse i guld, han var ingen officiell tränare med han visade detaljer och gav många fina tips, berättar Sigrid.

SIGRID BÖRJAR TÄVLA

- Min första SM-tävling sköt jag 1948, då blev jag tvåa. Jag vann ingen viktig tävling förrän 1952 då vi hade direktuttagning till VM som skulle gå i Bryssel. -I VM blev jag fyra, berättar Sigrid. Vid detta VM dominerades herrklassen totalt av Sverige, Stellan Andersson vann för Bror Lundgren och en dansk. De övriga svenskarna var fyra, femma och sjua (sjuan var Deutgen i hans sista VM).

En av anledningarna till de svenska framgångarna var att den svenska stål bågen var uppfunnen. Bågen var tekniskt bra, billig, delbar och lättskött. Den betydde mycket för sportens utveckling i vårt land. Sigrid minns också att förre FITA-presidenten Mrs Inger Frith var med och sköt, hon blev sist i VM. Mrs Frith var en tuff dam som ville ha stil kring bågskytet. Hon var en av förgrundsfigurena i kampen för att bågskytte åter blev en olympisk sport 1972.

Under åren 1954 - 58 bodde familjen Johansson i Skövde. Gunnar hjälpte sin pappa på tandläkarpraktiken och Sigrid var bågskytt och "hemmafru"! - Faktum är att jag tränade hårt under 50-talet. Barnen var med på banan eller i skolan när jag sköt. Jag tränade fysiken genom att gå 1 timma nästan varje dag och så sköt jag 3 timmar om dagen tisdag till lördag och tävlade under säsong på söndagarna. Inomhustävlingar fanns ännu inte.

Efter flera framskjutna placeringar (4:a, 13:e och 5:a) vid VM var Sigrid allt närmare en seger. Men VM 1957 gick i Prag och med den tidens öststatspolitik med VM på fel sida om järnridån ville Sigrid med USA-pass och boende i Sverige undvika trassel, så hon stannade hemma. USA deltog dock och tog hem allt, ungefär som koreanerna nuförtiden. Vid detta VM var det första gången man sköt vår nuvarande FITA-rond.

SIGRID I TOPP

Sigrid laddade det året upp på hemmaplan inför nästa SVM som skulle gå redan följande år, 1958, och då i Bryssel. En av Sigrids idoler, Ann Corby (numera Ann Hoyt) var storfavorit. En mycket tuff uppgift för Sigrid att ta sig "ann". Sigrid har berättat om hur hon innan VM gick fram till Ann för att hälsa och berätta vem hon var. Men Ann var föga intresserad av att tala med Sigrid, som antagligen kände sig aningen överkörd. Vad skulle det ha för betydelse?

forts. på nästa sida...

När VM började tog Ann ledningen direkt efter första 70 m. (dubbel FITA under 4 dagar gällde) och höll täten efter 60 m. och första dagens skjutningar.

Men dag två började Sigrid komma igång, hon tog in 22 p på 50 m. och ledde efter 30 m. med 2 poäng. Tredje dagen sköt Ann upp sig i ledningen igen på 70 m. och höll den igen över 60 m. Men trots att Ann sköt 38 poäng bättre på 50 m. (246 p) under avslutningsdagen, var Sigrid bättre med 261. Totalt inför 30 m. var ställningen 1.740 för Sigrid och 1.738 för Ann. Sigrid vann VM-guld med poängen 2.053 (1.011 och 1.042) mot Anns 2.042. De låga resultaten berodde på att tävlingarna gick inne i ett stadion där vindarna snurrade på ett oberäkneligt vis. Efter detta VM måste FITA:s mästerskap hållas på öppna arenor med så rättvisa vindförhållanden som möjligt.

Stig Thysell vann herrklassen och därmed var det Sverige, som också erövrade herrlag-silver, som dominerade VM. Det kan växla snabbt! Ann Corby var sur efter förlusten och visste nu vem Sigrid var.

Efter VM fick Sigrid en hel del uppvaktningar och utmärkelser samt att media gjorde en hel del reportage. På den tiden skrev lokaltidningen i Västergötland något om Sigrid varje måndag efter varje tävling hon deltog i under söndagarna.

JAG HAR VISST OCKSÅ NERVER!

Fortsatta oregelbundna VM-år gjorde att VM skulle skjutas redan följande år och då i Stockholm. Jag minns det själv därför att jag var med och jobbade. Det var ett soligt och blåstigt VM som i sin helhet sändes i TV! Sverige "bågskyttenationen", där man under timma efter timma kunde följa VM direkt! Uppmärksamheten var enorm på våra stjärnor.

Sigrid berättar att hon aldrig har varit så nervös, varken förr eller senare. Nu skulle Ann ta revansch och det inför hela svenska folket vid TV-apparaterna. - Vilken kamp jag hade med mig själv, berättar Sigrid, nervositeten ville aldrig släppa. Ann tog ledningen direkt och fick efter 60 m. sällskap av sin landsmaninna Lucille Shine. De två var i topp till tredje tävlingsdagens början då Sigrid pressade sig förbi Lucille och tog silver.

Sigrid menar att den medaljen var en större prestation än guldets året innan. Då, som alltid annars, var det bara att ställa sig och skjuta, inga nervproblem.

Men VM i Stockholm 1959, den tävlingen glömmer Sigrid aldrig av flera skäl. - Efter 1959 blev jag aldrig mer nervös, berättar Sigrid. Ann fick sin revansch och balans inträdde mellan de båda mästariorna, de blev goda vänner och har under åren även haft professionella kontakter genom att Sigrid jobbat med bågskyttemateriel hos Björn Bengtson AB.

Ann jobbade först på Robin Hood, en amerikansk återförsäljare, och senare hos Hoyt efter äktenskap med Earl Hoyt jr.

- Senast jag talade med Ann var vid VM i Victoria, Kanada, 1997, säger Sigrid. Jag frågade då om de pratade om gamla minnen. Men det skulle jag aldrig ha gjort. - Vi pratade förstås om vad vi presterar idag. Vi siktar framåt inte bakåt! Replikerade Sigrid blixtnabbt!

- Vid den första EM-tävlingen 1968 blev jag trea, bronsmedalj. Då var jag hela 53 år berättar Sigrid med glad röst. I lag blev vi också trea.

VEM KAN GÖRA OM SIGRIDS PRESTATION?

Två individuella VM-guld i tavelskytte har Sverige erökrat i damklassen. År 1935 vann Ina Catani det första VM-guldet till Sverige i Bryssel och Sigrid det andra i samma stad. Det ska tydligen gå ett VM i Bryssel för de svenska flickorna. Intressant är att man vid VM 1935 hade man sk "shoot off", finalskjutningar, litet annorlunda jämfört med idag, men ändå.

De svenska herrarna har 10 individuella VM-guld 1934, -36, -47, -48, -49, -50, -52 -53, -55 och -58. Det är alltså 41 år sedan Sverige senaste hade en världsmästare i tavelskytte.

Vem av våra flickor ska följa Sigrid och ta en individuell guldmedalj vid VM i tavel? Ni kan om ni vill! För att nå framgång bör vi lära av dem som lyckats. Även om det är några år sedan Sigrid vann, har vi mycket att lära av henne om hur det ska gå till.

forts. på nästa sida...

Under många år har Sigrid varit med i den absoluta eliten. Men under många år har hon också motionsskjutit för att hålla kontakten med sporten och för att just få motion. - Mina muskler i armarna är svagare idag, men med ryggen orkar fint. Det är litet jobbigt, men jag orkar skjuta 60 pilar under en tävling. Ögonen är väl också svagare nu för tiden, men jag vill vara med, säger Sigrid, som aldrig verkar vilja sluta att skjuta med sin båge.

Sigrid har inga pärmar med tidningsurklipp, hon har några lådor på vinden med sådant som skrevs "då". Men hur är det med prissamlingen? - Några fina pokaler har jag framme, resten finns i lådor, liksom mina VM-medaljer. De har jag gömt undan, därför att vi hade inbrott hemma och tjuvarna tog alla medaljer och nästan alla priser. Men som tur var stoppade polisen en stulen bil och där fanns mina priser, som alltså är tillbaka. Det var ren tur att jag fick allt tillbaka, suckar Sigrid. Media uppmärksammade just den här stölden. Den publiciteten kan ha bidragit till att priserna fanns kvar.

KONCENTRATIONEN EN VIKTIG FAKTOR

Sigrid var under sin elittid något av ett koncentrationsfenomen på banan, hon hade en enkel och effektiv skjutstil, hon sköt och skjuter utan klicker, hon gav aldrig upp i de stora tävlingarna och hon klarade av att genomföra sin uppgift även om det var tufft för psyket. Många mästare har beskrivit detsamma, att de trots att det varit mentalt tufft så har man jobbat sig igenom tävlingen steg för steg ändå.

Jag har haft nöjet att vara arbetskamrat med Sigrid under många år, dessutom suttit i samma styrelse, SBF:s under många år, Sigrid var kassör. Sigrid har alltid haft intresset och viljan att göra ett bra jobb. Aldrig har hon gnällt över att det varit jobbigt. Det som vi vanliga brukar göra titt som tätt. Sigrid är en mycket fin förebild för alla bågskyttar.

